

Nyt fra historisk Videnskab.

Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre, udgivne ved E. Marquard (af Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie) I—III (Kbh. 1929—41) foreligger nu komplet. Ved Siden af G. L. Wads Udgave af *Breve til og fra Herluf Trolle og Birgitte Gøje* og G. Bangs af *Breve til og fra Christoffer Gøje og Birgitte Bølle* repræsenterer Værket en uvurderlig Lettelse af Arbejdet for Studiet af det 16. Aarhundredes ikke blot politiske, men ogsaa kulturelle Historie. Samlingen omfatter over 1300 Breve, hvoraf henved en Trediedel er kongelige Missiver, som kun er gengivne i Uddrag; til Slut er aftrykt Mogens Gyldenstiernes to Testamenter. Bortset fra Missiverne er de flittigste Brevskrivere Henrik Gyldenstjerne, Dronning Dorothea, Peder Esgeesen Bille, Johan Friis, Henrik Rosenvinge, Hans Skovgaard og Herluf Trolle — og saa Mogens Gyldenstjerne selv, hvis Breve mærkeligt nok ikke er medtagne i Fortegnelsen over Brevskrivere III, S. 305. Noterne kunde man hist og her ønske fyldigere. En Nyhed af Værdi er Sagregisteret ved Bogens Slutning, hvor allehaande materielle og kulturelle Genstande, der omhandles i Brevene, er registreret, lige fra Brændevin og Konfekt til Religion og Varsler. Den Slags Register kan naturligvis indrettes paa forskellig Maade. Det allerførste Ord i dette er Aa, og man henvises her til I, S. 292, hvor der omtales en Aa ved Varberg, som er frosen. Det er et Spørgsmaal, om dette i Forbindelse med Ordet Aa har nogen Betydning; derimod kunde der vel have været Grund til at samle alle Vejrangivelser f. Eks. under Vejrlig — der er en Rubrik: Storm og Uvejr, men ikke Regn, Frost o. l. Der kunde gøres andre Bemærkninger af lignende Art, men det modbeviser ikke, at Registeret er en Nyvinding af stor Interesse i Forhold til Wads og Bangs Udgaver.

Poul Engelstoft.

Visitatsbøger fra vore første evangeliske Biskoppers Haand hører som bekendt til de største Sjældenheder. Egentlig har vi hidtil kun en enkelt udgivet paa Tryk, nemlig den fynske Biskop